

TA'MINOT ZANJIRLARIDA KONTRAGENTLARNING INTEGRATSIYALASHGAN BOSHQARUVI

Sarimsaqov Akbarjon Muminovich

asarimsaqov123@gmail.com

Andijon Mashinasozlik instituti

"Transport loistikasi" kafedrası

+998905463467

Xamidov Sarvar

Andijon Mashinasozlik instituti

TL mutaxasisligi 1-kurs magistranti

+998936907196

Annotatsiya: *Ta'minot zanjirlarida kontragentlarning integratsiyalashgan boshqarish Ta'minot zanjirlarida shartnoma munosabatlarini qurish modellari va kooperativ biznes strategiyasini ishlab chiqish, korxonalar o'rtasidagi o'zaro munosabatlar tizimini qurishning asosiy bosqichlari*

Tayanch so'zlar: *"Integrasiya" l, ichki integratsiyasi, tashqi integratsiyasi, optimallashtirish*

КОМПЛЕКСНОЕ УПРАВЛЕНИЕ ПОДРЯДЧИКАМИ В ЦЕПИ ПОСТАВОК

Абстрактный: *Комплексное управление контрагентами в цепях поставок Разработка моделей построения договорных отношений в цепях поставок и стратегии кооперативного бизнеса, основные этапы построения системы взаимоотношений между предприятиями*

Ключевые слова: *«Интеграция», внутренняя интеграция, внешняя интеграция, оптимизация.*

INTEGRATED MANAGEMENT OF CONTRACTORS IN SUPPLY CHAIN

Abstract: *Integrated management of counterparties in supply chains Development of models for building contractual relations in supply chains and cooperative business strategy, main stages of building a system of mutual relations between enterprises*

Key words: *"Integration", internal integration, external integration, optimization*

"Integrasiya" atamasi bilimning turli sohalarida qo'llaniladi va o'ziga xos xususiyatlarga ega. Tilshunoslik nuqtai nazaridan "integratsiya" atamasi lotincha butun - butun, tiklangan degan ma'noni anglatadi. Boshqacha qilib aytadigan bo'lsak, integratsiya - har qanday qismlarning bir butunga birlashishi. Umumiy qabul qilingan ma'noda integratsiya yoki tizimning, organizmning alohida tabaqalangan qismlari va

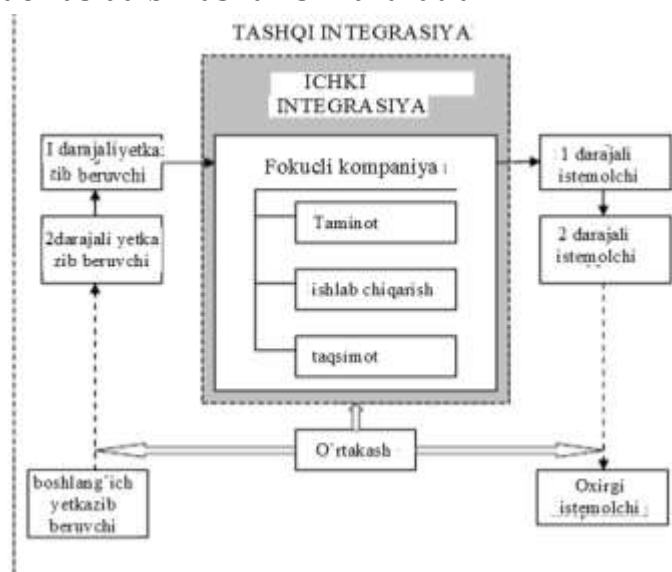
funksiyalarining bir butunga bog'langanlik holatini yoki tizim, organizmning alohida farqlangan qismlari va funksiyalarining bog'liqlik holatiga olib keladigan jarayonni anglatadi. bir butunga. "Integrasiya" fe'lining ma'nosi shundan kelib chiqadi – yaxlitlikni hosil qilmoq, bir butunga birlashmoq [1-3].

Ta'minot zanjiri boshqaruvi nazariyasida integratsiyani ishlab chiqarish va texnologik aloqalarni kengaytirish va chuqurlashtirish, shu bilan birga resurslarni bo'lishish, kapitalni birlashtirish va qulay sheriklik munosabatlarini yaratish orqali umumiy maqsadlarga erishishga qaratilgan ta'minot zanjiri ishtirokchilarining o'zaro ta'siri jarayoni qo'shma iqtisodiy faoliyatni amalga oshirish bo'yicha munosabatlar sifatida qaralishi mumkin.

Ta'minot zanjiri integratsiyasining ikki turi mavjud: - ichki integratsiya; - tashqi integratsiya. Ta'minot zanjirining ichki integratsiyasi deganda diqqat markazida bo'lgan kompaniya ichida sodir bo'ladigan biznes jarayonlari to'plami tushuniladi (1-rasmda- soyali maydon). Iqtisodiy mohiyatiga ko'ra ichki integratsiya jarayonini "integratsiyalashgan logistika" atamasi bilan aniqlash mumkin [4-6].

Integratsiyalashgan logistika kontseptsiyasini logistika tizimining barcha bo'g'inlari orqali o'tadigan oqimlarini oxirigacha boshqarish sifatida belgilaydi, bu uning funksional yo'nalishlarga bo'linishi (ta'minot, ishlab chiqarish va tarqatish logistikasi), logistika faoliyati bilan mos keladi. bu butun tizimning umumiy maqsadiga bo'ysunadi. Uning fikricha, bunday bo'linish "logistika tizimining bo'g'inlari va elementlari doirasida tashkil etish va nazorat qilishning mahalliy muammolarini aniqroq aniqlash va hal qilish imkonini beradi, chunki amaliy logistika ob'ektlari nafaqat oqimlar, balki yagona operatsiyalar ham bo'lishi mumkin".

Shunday qilib, logistikada integratsiyalashgan yondashuvni qo'llashdan maqsad uni optimallashtirish uchun turli funksional sohalar va ularning ishtirokchilarini yagona logistika tizimi doirasida birlashtirish zaruratidir.

1-rasm – Ta'minot zanjiri integratsiyasi

Ta'minot zanjiri boshqaruvi kontseptsiyasi kontekstida logistikaning turli funktsional yo'nalishlarini va ularning ishtirokchilarini birlashtirish zarurati, shuningdek, markazlashtirilgan kompaniya va ta'minot zanjirining boshqa ishtirokchilari o'rtasidagi muvofiqlashtirish jarayoniga qo'shilishi kerak. Shu sababli, markaziy kompaniyaning kontragentlari - xom ashyo va materiallar etkazib beruvchilari, tayyor mahsulot xaridorlari va turli vositachilar bilan munosabatlarini hisobga olsak, etkazib berish zanjirining tashqi integratsiyasi haqida gapirish mumkin [7-9].

Ichki va tashqi integratsiya jarayoni tufayli tashkilotlar o'zlarining ta'minot zanjirini yaxshilashlari va shu bilan yakuniy foydalanuvchining doimiy ortib borayotgan ehtiyojlarini maksimal darajada qondirishlari mumkin. Ta'minot zanjirlarida kontragentlarning integratsiyalashgan o'zaro ta'siri kontseptsiyasini qo'llash optimal echimlarni olish imkonini beradi, shu jumladan buyurtmani bajarish vaqtini qisqartirish, logistika xizmatlari sifatini oshirish va umumiy logistika xarajatlarini minimallashtirish. Shu sababli, tashish, saqlash, buyurtmalar, xaridlar va zaxiralarni boshqarish, qadoqlash, ta'minot zanjiri ichidagi logistik risklarni kamaytirish, moliyaviy xarajatlarni kamaytirish orqali. tashqi integratsiyaombor uskunolari, axborot va kompyuter tizimlari, reklama, marketing tadqiqotlari va boshqalarga qo'shimcha investitsiyalar uchun mablag'lar [10].

Hatto eng mukammal iqtisodiy tizim ham doimiy tuzatishni talab qiladi, bu ichki va tashqi muhitning o'zgarishi bilan bog'liq. Ta'minot zanjirlari faoliyat ko'rsatadigan tashqi muhit o'zgaruvchan bozor sharoitlari, innovatsion o'zgarishlar, yangi texnologiyalarning rivojlanishi va boshqalar ta'siri ostida doimo o'zgarib turadi. axborot texnologiyalari, yangi mahsulotni ishlab chiqish va boshqalar ham ta'minot zanjirlarida tashkiliy o'zgarishlarni amalga oshirish zaruriyatiga olib keladi. Ta'minot zanjiri ushbu o'zgarishlarga mos kelishi uchun logistika tizimini tizimli rejalashtirish va loyihalash metodologiyasidan foydalanish kerak, bu esa yuzaga keladigan vaziyatlarni hisobga olish va kelajakdagi rivojlanish uchun alternatalarni baholash imkonini beradi [11-13].

Tashkilotlarning butun majmuasidan iborat tizimda tashkiliy o'zgarishlarni amalga oshirish juda keng ko'lamli ish bo'lib, batafsil o'rganishni va shuning uchun jiddiy vaqt va moliyaviy investitsiyalarni talab qiladi. Biroq, ta'minot zanjiridagi jarayonlarni doimiy ravishda takomillashtirish raqobatbardosh bozorda zarur biznes strategiyasidir. Ta'minot zanjirlarida tashkiliy o'zgarishlarni boshqarish to'rtta asosiy yondashuv asosida amalga oshirilishi mumkin:

1. Tez qarorlarni tahlil qilish texnikasi (FAST).
2. Jarayonlarni taqqoslash.
3. Jarayonni qayta loyihalash.
4. Jarayonlarni reinjining qilish.

Tez qarorlarni tahlil qilish - bu jarayonni takomillashtirish yo'llarini aniqlash uchun guruh e'tiborini muayyan jarayonga qaratadigan yondashuv. Birinchidan,

muammo aniqlanadi (odatda bu usul xarajatlarni, aylanish vaqtini yoki xatolik darajasini qisqa (uch oygacha) 5-15% ga kamaytirish uchun ishlatiladi), so'ngra bir guruh mutaxassislar yig'iladi va ular ichidabir yoki ikki kun davomida jarayonning umumlashtirilgan sxemasini va jarayonning samaradorligini oshirishi mumkin bo'lgan harakatlar rejasini ishlab chiqadi. Guruh ishining natijalari qoniqarli deb topilsa, takliflar amalga oshiriladi. Tashkiliy o'zgarishlarni boshqarishning yana bir yondashuvi - bu benchmarking, ya'ni o'z jarayonlarining ishlashini boshqa tashkilotning jarayonlarining ishlashi bilan taqqoslash, ya'ni. eng yaxshi amaliyotdan foydalanish. Odatda, benchmarking 4-6 oy davomida xarajatlarni, aylanish vaqtini va xatolik darajasini 20-50% ga kamaytirishi mumkin [14-16].

Biznes jarayonlarini taqqoslashda asosiy jarayonlar aniqlanadi, tushuniladi va nomaqbul kelishmovchiliklarni aniqlash uchun eng yaxshi ekvivalent jarayonlar bilan solishtiriladi. Odatda, qiyosiy tahlil asosida ushbu tadqiqotni o'tkazayotgan tashkilotga qaraganda yaxshiroq ishlaydigan bir nechta tashkilotlar aniqlanadi. Keyin boshqa tashkilotning jarayonlari nima uchun tadqiqot olib borayotgan tashkilotdagi jarayonlarga qaraganda yaxshiroq ishlashini aniqlash uchun baholanadi. Qayta loyihalash, odatda, mavjud jarayonni takomillashtirish zarurati tug'ilganda amalga oshiriladi va hozirgi vaqtda yaxshi ishlayotgan jarayonlarga qo'llaniladi. Jarayonni qayta loyihalash xarajatlarni, aylanish vaqtini va xatolarni 30-60% ga qisqartiradi. Agar tashkilot faoliyatining 30-60% ga yaxshilanishi raqobatdosh ustunlikni ta'minlasa, ushbu yondashuvdan foydalanish tavsiya etiladi. Jarayonlarni qayta loyihalashda kompaniyaning joriy holatining simulyatsiya modeli quriladi, uni amalga oshirish jarayonida jarayon avtomatlashtirish, mexanizatsiyalash va axborot texnologiyalaridan foydalanish orqali modernizatsiya qilinadi. Shu bilan birga, takroriy funktsiyalar yo'q qilinadi, usullar standartlashtiriladi va soddalashtiriladi, aylanish vaqtlari qisqartiriladi va jarayon xatolardan himoyalanaadi [17-19].

Jarayonlarni reinjining - bu yangi jarayonni ishlab chiqish asosida tashkilotning biznes jarayonlarini takomillashtirishga yondashuv bo'lib, innovatsion texnologiyalardan foydalangan holda tarkibiy o'zgarishlarni joriy etishning eng radikal usuli hisoblanadi. Jarayon reinjiningini muvaffaqiyatli amalga oshirish bilan xarajatlar va aylanish vaqti 60-90% ga va xatolik darajasi 40-70% ga qisqaradi. Ushbu yondashuv jarayon juda eskirgan va uni saqlab qolish maqsadga muvofiq bo'lmagan hollarda qo'llaniladi. Jarayonni reinjining qilish imkonini beradimaksimal yaxshilanishlarni ta'minlash, lekin shu bilan birga vaqt va moliyaviy resurslar nuqtai nazaridan eng qimmat bo'lib qolmoqda, shuningdek, tashkilot uchun halokatli oqibatlarga olib keladigan eng katta xavf bilan bog'liq.

Hatto eng mukammal iqtisodiy tizim ham doimiy tuzatishni talab qiladi, bu ichki va tashqi muhitning o'zgarishi bilan bog'liq. Ta'minot zanjirlari faoliyat ko'rsatadigan tashqi muhit o'zgaruvchan bozor sharoitlari, innovatsion o'zgarishlar, yangi texnologiyalarning rivojlanishi va boshqalar ta'siri ostida doimo o'zgarib turadi. axborot texnologiyalari, yangi mahsulotni ishlab chiqish va boshqalar ham ta'minot

zanjirlarida tashkiliy o'zgarishlarni amalga oshirish zaruriyatiga olib keladi. Ta'minot zanjiri ushbu o'zgarishlarga mos kelishi uchun logistika tizimini tizimli rejalashtirish va loyihalash metodologiyasidan foydalanish kerak, bu esa yuzaga keladigan vaziyatlarni hisobga olish va kelajakdagi rivojlanish uchun alternatalarni baholash imkonini beradi.

Tashkilotlarning butun majmuasidan iborat tizimda tashkiliy o'zgarishlarni amalga oshirish juda keng ko'lamlı ish bo'lib, batafsil o'rganishni va shuning uchun jiddiy vaqt va moliyaviy investitsiyalarni talab qiladi [20-23].

1. Biroq, ta'minot zanjiridagi Qimmatbaho biznes jarayonlari xarajatlarini kamaytirish uchun axborotdan foydalanish.

2. Foydani hisobga olgan holda tovar guruhlari monitoringi. Mahsulot guruhlari rentabelligini doimiy tahlil qilish o'zgaruvchanlik yoki istisnolarni hal qilishga olib keladi.

3. Xaridorlarni ularning rentabelligi va asosiy segmentlarga yo'naltirilganligiga qarab segmentlash. Kompaniyaning xatosi - barcha mijozlarni qondirish istagi. Portfel tahlili eng muhim segmentlarni aniqlash imkonini beradi, ularning ustuvor xizmati rentabellikni oshirishga olib keladi.

4. Iste'molchilar talabini monitoring qilish. Mijozlarning ehtiyojlarini, ularning xohish-istaklarini imkon qadar kengroq qondirishga intilayotgan kompaniyalar bozordagi ulushini va rentabelligini tezroq oshirishga erishadilar.

5. Xodimlarni rag'batlantirish. Kompaniya muvaffaqiyatining eng muhim tarkibiy qismlaridan biri bu uning xodimlaridir. Kompaniyaning vazifasi xodimlarni kompaniyaning boshqa bo'linmalari bilan integratsiyalashgan holda o'z funktsiyalarini sifatli bajarishga undashdir.

Ichki integratsiyadagi to'siqlar:

1. Tashkiliy tuzilma. Funktsional asosda qurilgan an'anaviy tashkiliy tuzilmalarda vakolatlar va majburiyatlar taqsimlanadi va ularning bo'limining ixtisoslashuviga ko'ra bajariladigan ish turiga mos keladi (masalan, inventarizatsiya bo'limi, omborxon, transport bo'limi va boshqalar). Ushbu yondashuv har qanday o'zaro faoliyat jarayonlarni qiyinlashtiradi, chunki har bir bo'lim o'z vazifasini bajarish bilan band. Shu bilan birga, logistika yondashuvi menejmentdan tashkiliy tuzilmalarning rasmiy doirasi bilan cheklanmagan holda, kengroq nuqtai nazarga ega bo'lishni, o'zaro faoliyat muvofiqlashtirishni targ'ib qilish qobiliyatini talab qiladi, shu bilan butun firma samaradorligini oshiradi.

2. Natijalarni baholash tizimi. Kompaniyaning alohida bo'linmalarining ishlashi uchun xarajatlarni minimallashtirish har doim ham xarajatlarning umumiy miqdorini minimallashtirishga olib kelmaydi. Firma o'z xarajatlari miqdorini optimallashtirishga intilishi kerak, garchi bu alohida birlik xarajatlarini sezilarli darajada oshirsa ham [24-26].

3. Inventarizatsiyani boshqarish. Mavjud inventarizatsiyani boshqarish tizimlari bozorning xususiyatlariga va biznes yuritish uslubiga qarab, ehtiyojlarni va / yoki

bozor talabining o'zgarishini hisobga olgan holda ularni to'ldirish imkoniyati bilan zaxiralarning maqbul darajasini saqlashga imkon beradi. Tashqi integratsiya uchun haydovchilar.

ADABIYOTLAR:

1. Nasirov Ilham Zakirovich, Sarimsaqov Akbarjon Muminovich, Teshaboyev Ulugbek Mirzaahmadovich, Gaffarov Mahammatzokir Toshtemirovich. Tests of a reactor for supplying hydrogen and ozone to an internal combustion engine// International Journal of Early Childhood Special Education (INT-JECSE) ISSN: 1308-5581. DOI 10.9756/INT-JECSE/V1413.693? Vol 14, Issue 03 2022, 5296-5300 p. https://scholar.google.ru/scholar?hl=ru&as_sdt=0,5&cluster=1417745796259182862 2.

2. SARIMSAQOV AKBARJON MUMINOVICH and NASIROV ILHAM ZAKIROVICH (2022). PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF MULTIMODAL TRANSPORTATION TECHNOLOGY// Saybold Report (TSR): Saybold Publications, Box 644, 428 E. Baltimore Ave. Том 17, № 08 (2022) | doi.org/10.5281/zenodo.6969371, p. 468-475. СМИ, Пенсильвания, 19063. editor@sayboldreport.org.

3. Nasirov Ilham Zakirovich, Sarimsakov Akbar Muminovich, Gaffarov Mukhammadzokir Toshtemirovich, Abbasov Saidolimkhon Jaloliddin ugli/ Results of Testing Hydrogen Biogas on a Vehicle// Jundishapur Journal of Microbiology Research Article Published online 2022 October Vol. 15, No.2 (2022), p. 880-887.

4. *Насиров Илхам Закирович, Камолов Шерзодбек Сабирович*. BOBUR SHOХ VA S.ZUNNONOVA KO'CHALARI KESISHMASIGA SVETOFORLARNI O'RNATISH// *JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS*. Volume - 7_Issue-5_Iyun_ 2022, *WSRjournal.com*, 102-107 b.

5. Насиров Ильхам Закирович, Солиев Бобуржон Абдираим Коулс. (2022). ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ADAS ДЛЯ ПОМОЩИ ВОДИТЕЛЯМ. *Американский журнал междисциплинарных исследований и разработок*, 5, 94-105. Получено с <http://ajird.journalspark.org/index.php/ajird/article/view/112>.

6. НАСИРОВ ИЛХАМ ЗАКИРОВИЧ. ПАРАЛЛЕЛЬНОЕ ВЕДЕНИЕ УЧЕБНОЙ И НАУЧНОЙ РАБОТ В ВУЗЕ// PEDAGOGICAL SCIENCES AND TEACHING METHODS: a collection scientific works of the International scientific conference (17 January, 2023) - Copenhagen:2023. Part 19- p. 175-177.

7. Насиров Илхам Закирович. (2023). ИНСОН ҚОБИЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНИШИНИНГ ДАРАЖАЛАРИ . *Journal of New Century Innovations*, 21(4), 118-121. Retrieved from <http://www.newjournal.org/index.php/new/article/view/3069>

8. К.А. Tursunmetov., F.M. Sultonova. "Fizika fanini takomillashtirishda Osiyo allomalarining tutgan o'rni" Monografiya. AndMI-2022.

9. K.A.Tursunmetov., F.Sultonova «Tarozi toshlarining yaratilish tarixi». Fan va jamiyat jurnali 2022/3

10. F.Sultonova. Shisha va uning yaratilish tarixi. AndMI Halqaro konferentsiya 2022 yil oktyabr

11. Nasirov Ilham Zakirovich, Sarimsaqov Akbarjon Muminovich, Teshaboyev Ulugbek Mirzaahmadovich, Gaffarov Mahammatzokir Toshtemirovich. Tests of a reactor for supplying hydrogen and ozone to an internal combustion engine// International Journal of Early Childhood Special Education (INT-JECSE) ISSN: 1308-5581. DOI 10.9756/INT-JECSE/V1413.693? Vol 14, Issue 03 2022, 5296-5300 p. https://scholar.google.ru/scholar?hl=ru&as_sdt=0,5&cluster=1417745796259182862 2.

12. SARIMSAQOV AKBARJON MUMINOVICH and NASIROV ILHAM ZAKIROVICH (2022). PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF MULTIMODAL TRANSPORTATION TECHNOLOGY// Saybold Report (TSRJ): Saybold Publications, Box 644, 428 E. Baltimore Ave. Том 17, № 08 (2022) | doi.org/10.5281/zenodo.6969371, p. 468-475. СМИ, Пенсильвания, 19063. editor@sayboldreport.org.

13. Nasirov Ilham Zakirovich, Sarimsakov Akbar Muminovich, Gaffarov Mukhammadzokir Toshtemirovich, Abbasov Saidolimkhon Jaloliddin ugli/ Results of Testing Hydrogen Biogas on a Vehicle// Jundishapur Journal of Microbiology Research Article Published online 2022 October Vol. 15, No.2 (2022), p. 880-887.

14. Саримсаков, А. М., & Гаффаров, М. (2020). ПУТИ РАЗВИТИЯ ЮРИДИЧЕСКОЙ ЛОГИСТИКИ В МАЛОМ БИЗНЕСЕ. *Бюллетень науки и практики*, 6(7), 311-314.

15. Саримсаков, А. М., & Гаффаров, М. (2020). Ways to Develop Small Business Legal Logistics. *Бюллетень науки и практики*, 6(7), 311-314.

16. Шодмонов, С. А. (2022). ДАТЧИКИ ТЕМПЕРАТУРЫ. *European Journal of Interdisciplinary Research and Development*, 4, 62-66.

17. Хомидов Анварбек Ахмаджон ўғли, & Шодмонов Сайидбек Абдувайитович. (2022). ДАТЧИКИ ТЕМПЕРАТУРЫ. *European Journal of Interdisciplinary Research and Development*, 4, 62-66. <http://www.ejird.journalspark.org/index.php/ejird/article/view/65>

18. Azizov M. Yarimo'tkazgichlar fizikasi. T. 1974 yil.

19. Akramov H va b. Yarimo'tkazgichlarda fotoelektrik hodisalar. T. 1994 yil.

20. S. Hakimov, B.Boltaboyev "O'quvchi va talabalarga matematika fanini o'qitishda didaktikaning asosiy prinsiplarini ahamiyati." Andijon davlat universiteti. Zamonaviy matematikaning nazariy asoslari va amaliy masalalari respublika ilmiy-amaliy anjumani. 2022 yil.

21. S.Hakimov "O'rganuvchilarda amaliy harakterdagi masalalar yechish ko'nikmalarini oshirish." Namangan qurilish muhandislik institute. 2022 yil.

22. Саримсаков А.М., Хакимов М. ПРОЕКТИРОВАНИЕ СИСТЕМ ПОЖАРОТУШЕНИЯ, СКОРОСТНОГО ДВИЖЕНИЯ АВТОМОБИЛЕЙ СКОРОЙ

ПОМОЩИ НА ПЕРЕКРЕСТКАХ // Universum: технические науки : электрон. научн. журн. 2022. 4(97). URL: <https://7universum.com/ru/tech/archive/item/13416> (дата обращения: 19.12.2022).

23. Насиров, И. З., Уринов, Д. Ў., & Рахмонов, Х. Н. (2021). Плазмали электролизерни синаш. In *INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM: a collection scientific works of the International scientific conference (25th March, 2021)- Washington, USA:* CESS (pp. 323-327).

24. O'rinov, D. O., & Maxmudov, O. E. (2022). IMPROVING TRAFFIC PREVENTION OF ROAD TRAFFIC ACCIDENTS. *Innovative Technologica: Methodical Research Journal*, 3(05), 11-18.

25. Насиров Илхам Закирович, Камолов Шерзодбек Сабинович. BOBUR SHOX VA S.ZUNNONOVA KO'CHALARI KESISHMASIGA SVETOFORLARNI O'RNATISH // JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS. Volume -7_Issue-5_Iyun_2022, WSRjournal.com, 102-107 b.

26. Насиров Илхам Закирович, Таваккалова Саидахон Орифжон қизи, Тулкинхужаева Нилуфархон Расулжон қизи. АНДИЖОН ВИЛОЯТИДА ЙЎЛ ҲАРАКАТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ РАҚАМЛАШТИРИЛИШИ // Международный научно-образовательный электронный журнал «ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В ХХІВЕКЕ». Выпуск No25 (том 7) (апрель, 2022). Дата выхода в свет: 30.04.2022. с. 1276-1279.